

[Aksel Møller.]

Opør, men man vidste, at Finansminister Thorkil Kristensen ikke vilde kunne se Professoren af samme Navn i Øjnene, hvis Eengangsskatten blev henlagt. Kort sagt, Afgørelsen blev truffet, da den højtærede Finansminister indvilgede i at overtage sin Post. Tilbage blev saa Vanskeligheden ved at overvinde, hvad der maatte være af Betæneligheder, og jeg vil paa mit Partis Vegne ikke lægge Skjul paa, at det er med den allerstørste Betænelighed mit Parti har kunnet medvirke til Gennemførelsen af en Eengangsskat som den her foreliggende. Saa hvis den højtærede Statsminister endnu skulde beslutte sig til at lade sit Forslag falde, kan jeg love, at der ikke i den Anledning fra vor Side vil blive draget politiske Konsekvenser over for Regeringen i Almindelighed eller den højtærede Finansminister i Særdeleshed. Det er ganske ligetil, at vi ud fra vore Anskuelser maa være betænkelige ved, hvad der her skal ske. Vi har aldrig hørt til dem, som med Glæde, endsiges med Vellyst, lagde Hindringer i Vejen for Kapitaldannelse og Opsparing. Vi har altid tillagt det en afgørende Betydning for Udviklingen af vort Lands Erhvervs muligheder, at den enkelte Borger ansporedes til at forøge Produktionsapparatet her i Landet, fremfor at Lovene skulde opfordre ham til at leve fra Haanden og i Munden. Saa meget større er vore Betæneligheder over for den konkrete Udformning, Eengangsskatteforslaget har faaet, idet den i høj Grad og med Lussing efter Lussing rammer Kapitaler, der allerede er investeret, og dermed tvinger til Realisationer eller Opgivelse af samfundsmæssigt frugtbart Initiativ.

Vi kan heller ikke finde nogen overvældende Tilskyndelse til vor Medvirken i de Indrømmelser, som den højtærede Finansminister har givet til vore Synspunkter for Lovforslagets Fremsættelse. De er i alt Fald ikke tillokkende paa Grund af deres Omfang. Vi havde, som jeg senere skal nævne udførligere, foretrukket en anden Opbygning af Lovforslaget. Alligevel har mit Parti bestemt sig for at deltage i dette enestaaende Stykke Lovgivningsarbejde. Vore Betæneligheder har vi overvundet af forskellige Grunde, dels fordi vi ikke i Almindelighed tør bestride, at en Eengangsskat er nødvendig, dels fordi vi kun derved har Haab om at fjerne nogle af Forslagets værste Fejl, og dels fordi vi ved vor Medvirken til Lovforslagets Udarbejdelse i alt Fald har kunnet forhindre, at den højtærede Finansminister lod sig friste til at søge Sel-

skab med Anskuelser, der vil slæbe vort Lands Formusejere for den Riberret. Saa meget mere Grund til at fremhæve dette Motiv har vi i den Omstændighed, at den højtærede Indenrigsminister for nogle faa Dage siden efterlyste et nyt Kanslergade-forlig. Læg dette sammen med det ærede Medlem Hr. V. Buhls Ordførertale ved denne Lejlighed, hvor det hedder, at Lovforslaget her var et udvandet Eksemplar af en Eengangsskat. Der er i allerhøjeste Grad ud fra disse Synspunkter al mulig Grund for os til at opgive en Stilling af *splendid isolation* i Spørgsmaalet om, hvorledes Eengangsskatten skal se ud.

Jeg sagde, at vi i den foreliggende Situation ikke turde bestride Nødvendigheden af Eengangsskatten. Jeg ved naturligvis godt, at den enkelte Borger kan hævde, at han ikke indser Nødvendigheden, og man kan være overbevist om, at de, som dette Lovforslag udpeger til at bære Byrderne paa alles Vegne, vil være fristet til at hævde det; men et konservativt Parti, som har og føler et Medansvar for Genopbygningen af Landets Pengevæsen, har ikke den nemme Udvej at lukke Øjne og Ører; naar vort Lands nationaløkonomiske Sagkundskab saaledes som her kræver et dybt Indgreb for at standse Pengerigelighedens inflatoriske Følger, saa kan Kravet ikke tilsidettes med en Bemærkning om Skrivebordsteorier. Det skal indrømmes, at de lærde kan være uenige, men bortset fra Professor Jørgen Pedersen har den nationaløkonomiske Sagkundskab for en Gangs Skyld været forbausende enig om den her foreliggende Lovs Nødvendighed, og hvad der efter min Opfattelse er særlig tungt vejende, er, at den Institution, som det er betroet at bære Ansvar for Landets Pengevæsen, Danmarks Nationalbank, i en Skrivelse, som ogsaa det ærede Medlem Hr. Himmelstrup omtalte, af 2. Februar 1946 over for den højtærede Handelsminister stiller sig bag den nationaløkonomiske Sagkundskab. Naar man læser den Skrivelse ved Behandlingen af det her foreliggende Lovforslag, saa forekommer det mig, at man deri finder et Motiv, der lyder som et Nødraab. Den bekræfter, at Befrielsen ikke af sig selv har udløst sanerende Kræfter, tværtimod er det økonomiske Forfald fortsat. Jeg skal ikke i Enkeltheder opholde mig ved Præmisserne for Nationalbankens Konklusion. De er vel kendt af alle og jo allerede paa den ene eller den anden Maade blevet omtalt af de ærede foregaaende Ordførere. Men det er klart, at Tiden siden 5. Maj ikke har formindsket Købeevnen, men forøget den, og selv den